

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

postmottak@kud.dep.no

Oslo, 09.5.2018

Høringssvar – Rapport fra ekspertutvalget som har vurdert nye oppgaver til fylkeskommunene.

Kunstnernettverket samler 20 landsomfattende organisasjoner som representerer skapende og utøvende kunstnere i Norge. Samlet har disse forbundene om lag 29 000 medlemmer. Nettverket arbeider med kunstnerpolitikk, slik som kunstneres inntektsforhold, sosiale rettigheter, stipend, vederlag og opphavsrett.

Vi viser til høringsbrev av 06. april 2018 om ekspertutvalgets rapport som har vurdert nye oppgaver til fylkeskommunene. Det synes som om behovet for å tildele oppgaver regionalt har trumfet behovet for en solid, helhetlig og nasjonal kulturpolitikk. Kunstnernettverket mener på et overordnet plan at rapporten reflekterer lav kompetanse og forståelse for kunst- og kulturlivets egenart og den nasjonale kulturpolitiske virkeligheten.

Behovet for en nasjonal kunst- og kulturpolitikk

I et lite land som Norge, er det mest hensiktsmessig at staten har det overordnede politiske og finansielle ansvar for våre nasjonale kunst- og kulturinstitusjoner og for det frie feltets vilkår og utvikling. Vi savner en vurdering av forslagene på kunst- og kulturfaglige premisser. Det regionale ansvaret er allerede plassert i regionene, gjennom delt finansiering mellom stat, fylkeskommune og kommune. Denne formen for delt eierskap og finansieringsstruktur har vært viktig for å skjerme institusjoner som har vært truet av nedskjæringer. Fordi viljen til å prioritere kunst- og kultur er så ulik i regionene, er det grunn til å frykte at tilbudet på sikt vil svekkes, dersom utvalgets anbefalinger følges.

Overbyggende prinsipper og verdier

For spørsmål som krever kunstfaglig skjønnsvurdering er prinsippet om armlengdes avstand, god transparens og fagfellevurdering, verdier som har båret fram den nasjonale kulturpolitikken. I kampen om skattekrone avsatt til kunst- og kultur, er bevilgende myndigheter og forvaltere avhengig av tillit fra både feltet og folket. Det må være en rasjonell vektning i balansen mellom kostnadene til byråkratiet og størrelsen på tildelingene.

Dette er prinsipper og verdier som må legges til grunn på et overordnet plan, for å sikre rett til ytringsfrihet, rett til fri kunst og rett til beskyttelse av åndsverk, slik at vi kan oppnå bredde og mangfold i norsk kunst- og kulturliv. Kunstnerne må ivaretas, slik at de får inntjening fra de verdiene de er med på å skape. Det må legges til rette for økt bruk av kunst, for kunstens egenverdi og for kunstnerens autonome, frie stilling i samfunnet. Vi viser her til Kulturlova, Lov om offentlige styresmakters ansvar for kulturverksemd.¹

Kulturrådet

Kulturrådet har stor legitimitet blant kunstnere. Dette handler om rådets, utvalgenes og forvaltningens kompetanse og sammensetning. Kulturrådet har høye krav til transparens, noe som gjør at enhver kan følge med på de avgjørelsene som tas. Råd og utvalg får i dag en helhetlig oversikt over søknader fra regioner i hele landet, i sunn konkurranse, hvor faglig kvalitet og aktivitet vektet opp mot hverandre.

¹ <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2007-06-29-89>

Både Statens kunstnerstipend og Fond for Lyd og Bilde er allerede flyttet til Trondheim. Vi mener det er av kritisk betydning at Kulturrådets kompetanse beholdes i samme etat. Kulturrådets oppgaver må ikke stykkes opp og deles ut regionalt, da det vil øke byråkratiet og trolig svekke armlengdes avstand, den faglige kompetansen og det nasjonale perspektivet for tildelinger.

Vi ber om at spørsmål knyttet til regionsreformen må vurderes etter at kulturmeldingen og kunstnermeldingen er gjennomført og viser til våre tidligere innspill om Kulturrådet og Statens Kunstnerstipend, samt innspillet til kulturmeldingen i denne sammenhengen.

På vegne av Kunstnernettverket,
vennlig hilsen kunstnerpolitikkutvalget

Leder: Hilde Tørdal, styreleder Norske Billedkunstnere
Katinka Maraz, styreleder Forbundet Frie Fotografer
Heidi Marie Kriznik, leder Forfatterforeningen
Jørgen Karlstrøm, styreleder Komponistforeningen
Mari Opsahl, politisk rådgiver Norske Kunsthåndverkere